

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

**PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
posudek oponenta**

Práci předložila studentka: Sylvie Karin Keslerová

Název práce: Symbolické praktiky československého disentu v období normalizace

Oponoval:

Doc. Petr Lozoviuk, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE:

Předkládaná práce si klade několik dílčích cílů, mezi nimiž je na prvním místě třeba zmínit zodpovězení otázky, proč byl aktivní odpor proti normalizačnímu režimu záležitostí jen velmi omezené skupiny lidí. Autorka se snaží tuto problematizaci analyzovat na příkladu rozboru životních osudů a děl několika vybraných intelektuálů, kteří byli – byť v různé míře a různým způsobem – pronásledováni komunistickým režimem. V popředí práce zejména stojí reflexe osobních motivací a zároveň projekce hodnot zastávaných sledovanými osobnostmi do jimi produkováných děl, stejně jako otázka jejich intersubjektivní platnosti.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Pramennou základnu analytických částí studie představují přibližně dvě desítky dobových textů, vesměs literární povahy či mající charakter politických manifestů, které jsou podrobeny obsahové analýze. Výsledky tohoto rozboru jsou přehledně probrány v stěžejních částech práce (kapitoly 4-6) a obohaceny autorčinou kontextuální interpretací. Metodologicky Keslerová vychází především z konceptu sociálního pole francouzského myslitele Pierra Bourdieu a z teorie symbolického znečištění resp. rituální špíny Mary Douglas. Použití tohoto teoretického rámce pro sledovanou problematiku je velmi nápadité. Zejména v pasáži o principu disidentské exkluze a inkluze (s. 45nn) jsou zajímavým způsobem vyloženy zákonitosti pozdně socialistického ideového vyprázdňování a na jeho místo nastupujícího ritualismu normalizačního režimu. Český čtenář by na tomto místě mohl očekávat autorčino stanovisko k dnes již klasickým domácím pracím k tomuto tématu, minimálně ovšem zmínku o studiích Lubomíra Sochora (Úvahy o ideologii a praxi reálného socialismu) nebo Václava Bělohradského (Krise eschatologie neosobnosti).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Z formálního hlediska je předložená práce rozčleněna do pěti hlavních kapitol, úvodu, závěru, seznamu použité literatury, anglického shrnutí a příloh. Probíraná problematika je v jednotlivých pasážích smysluplně strukturována, také vlastní kapitoly na sebe logicky navazují. V jednom ohledu bych si ale přece jen neodpustil kritickou poznámku ke zvolené strukturaci probírané látky: Navrhoval bych jinak zdařilé medailonky sledovaných osobností (sestavené z hlediska jejich habitusu) přesunout do přední části práce, tedy ne až na její samý závěr, jak to učinila Sylvie Keslerová. Podobně kriticky se lze vyjádřit ke způsobu citování na několika málo místech práce (např. na s. 23 či 24), kde není jasné, odkud je převzatá pasáž vzata. V drtivé většině případů je ovšem citováno korektně. Kromě menších překlepů a jazykových lapsů (např. chybějící název čtvrté kapitoly v obsahu a dále drobností na s. 26, 64, 65, 72 či 73) je práce napsaná srozumitelným a kultivovaným jazykem. Přílohy, připojené na její samý závěr, vhodně doplňují a prohlubují informace uváděné ve vlastním textu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Celkově předložená práce působí kompaktním myšlenkovým dojmem a je dostatečně teoreticky ukotvena. Podobně jsou i autorkou předkládané interpretace podány přesvědčivým způsobem, se kterým nemusí čtenář sice vždy bezvýhradně souhlasit, v každém případě je ale musí respektovat jako relevantní východisko pro eventuální diskuzi.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Jaké jsou podle Vás teoreticko-metodologické limity a potenciály možnosti ilustrovat prostřednictvím individuálních lidských příběhů závažné celospolečenské události?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Předložená studie splňuje podmínky kladené na magisterské práce, navrhované hodnocení: **Výborně**.

Datum: 20. 05. 2013

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie